

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Največja pa je ljubezen.

V vsem vidnem in nevidnem svetu velja postava družujoče, povezujoče ljubezni. Vse stvarstvo je medsebojno povezano v veličastno stvar še mnogo veličastnejšega Stvarnika. Niti najoddaljenejša zvezda, ki je nikdar nismo in ne bomo videli, niti najmanjši prahec te naše zemlje, naše matere, ne stoji izven zakona ene velike ustvarjene družine. Vse, prav vse nosi pečat Njega, ki je začetek in konec vsega življenja in ki je neizmerna Ljubezen. V Njegovi ljubezni obseva zemlja sonce in jo krasi nebroj zvezdic, v Njegovi ljubezni se vrača narava vedno spet v vigradni cvet in poletni sad, v Njegovi ljubezni se družijo neznatne prvine najmanjšega nam vidnega sveta v zrak, vodo in ogenj. Tudi za človeški rod je pisana ta postava, osrečujoča in polna blagoslova za vsakogar, ki jo voli, onesrečujoča in s kaznjivo vsakomur, ki se ji skuša odmikati.

Veliko, prav veliko ljubezni je položene v prvi no vsega družabnega življenja: v družino. Mož in žena bodita eno v ljubezni. Cerkev daje tej življenski edinici svoj blagoslov, narod se zrcali najprej v njej, država se mora opirati na njo, vse gospodarstvo in vsa kultura ima tod svoje korenice. Pa danes je ta prvi fundament vsega človeštva omajan in rodovi pešajo, ker jim primanjkuje dobrih, trdnih družin, ki so zanje, kar je sveži zrak bolniku. Z leve in desne butajo valovi sovražnega sveta v to prvo trdnjavo božje in naravne postave, od znotraj jo minirajo temne, sebične sile. Vse, kar nosi znamenje samo posvetnega — naj si je modernizem, kapitalizem ali komunizem — skuša izpodkovati temelje družinskega življenja. Ločitve zakonov, svobodna ljubezen, ubijanje ključnega mladega življenja, izvendružinska vzgoja mladine in kakor se še imenujejo vse novodobne zahteve, v jedru se v ničemer ne razlikujejo pri malih ali velikih sebičnejših, rojene so iz želje, da propade fundament človeštva, družina. Koder uspejo, hira življenje, razrvanost in podivjanost se naselita v domovih, mladina pa vene kot roža brez sonca.

Navidezno skopa je ljubezen v drugem temelju, na katerem slonijo ljudstva: v stanu. V misli velikega Gospodarja mora biti delitev dela in gospodarskega področja, ker dobro uspeva vzajemnost ljudi enakega delokroga, istih življenskih pravic in dolžnosti, enakih interesov in skrbi. Lažje nosijo kmetje veselje in bol svojega stanu v vzajemnosti, ob zadružnem, skupnem ustvarjanju rastejo obrtniki, trgovci, rokodelci bolj kot ob divji medsebojni tekmi, vzajemna sila duha dviga učitelje in voditelje. Toda, kar se ni posrečilo sovravnim silam pri družini, so s tem večjim uspehom dosegle pri stanovskih družinah. Komaj parstoletni razvoj do danes, pa gledamo le še poedine drobce stanov, čutimo razredno sovraštvo in zijoče prepade v gospodarstvu ljudstev. Namesto reda je ostal danes le še gospodarski nered, nadproizvodnja in brezposelnost grozita, da uničita sleherno gospodarstvo. Pa ko so se bili zarotili pred stoletjem proti kmečkemu stanu, so si s tem nevedoč kopali lastni grob, kapitali so začeli kopneti, gospodarska solidnost izginjati, število rojstev padati. O Mehikancih, narodu brez duhovnikov, pa pripovedujejo, da je ljudstvu, kot bi mu odvzeli sonce, temno v njegovih dušah.

Še tretja je družina naravne postave: narod. Družina enega jezika in enega duha je, da bi rastli ljudje ob narodni vzajemnosti, stanovski pestrosti in družinskem zdravju v polnosti življenja. Koliko je tisočletje grešilo proti narodu! Od zunaj so ga uničevale sovražne sile, če je bil majhen in slaboten, od znotraj je glodal črv razkrojenih družin in razdvojenih stanov. Tako da ga menda ni zdravega naroda pod božjim soncem, razven kje proč od modernizma in civilizacije.

Mnogi narodi in narodni drobci so izkrvaveli pod knuto sebičnega nacionalizma sosedov, skozi morje trpljenja so šla mala ljudstva, da so si končno priborila mir. Nič današnjega sveta ne izmodri, če ga biča nacionalizem ponemčenega prusovstva, če se je ob kratkovidnem nacionalizmu razbila večstoletna monarhija. In svet ne posluhne, ko čuje o osemstoletni borbi Ircev proti ogromnem angleškem imperiju in o zmagi male peščice Bogu in narodu zvestih irskih borcev. Niti strah pred bodočo vojno ne izmodri slepega človeštva.

Vera, upanje in ljubezen, to troje je potrebno. Največja pa je ljubezen. Polovičarstvo bi bilo, če

bi zdravnik ne zdravil tam, kjer telo najbolj boleha. Ravnotako polovičarsko bi bilo, če bi ne hoteli videti rak-rane, ki razjeda družine, stanove in narode, da ostajajo od njih samo še zidovi in prazni hrami, pa nič življenja. So danes trenutki, ko se znajde poedinec v strašni samoti in mu srce poželi neutešljivo po ljubezni. Tedaj se oglasi vest, ki kliče iz samote in tavanja k Očetu, k živi in iskreni veri vanj. Tiha sreča leže v dušo in rodi se tretje, ljubezen, da bi slepo zgrabil prvega in drugega na cesti in mu rekel: brat. Tod je prva pot: da se čutimo ljubljene in očuvane od Njega, čigar stvar smo vsi poedinci, družine, stanovi in narodi. Kajti največja je ljubezen.

Nemčija gre brezobzirno svojo pot.

Glasovi o predstoječem pomirjenju v Evropi so utihnili ob vesteh, ki prihajajo iz Berlina. Ne oziraje se na pogodbe, ki jo vežejo, in na velike sosedse, ki očitneje kot nekoč stremijo za sporazumom, gre Nemčija brezobzirno svojo pot: v dozdnevno novo moč in slavo. Medtem ko je lord Baldwin v Londonu govoril poslancem o „beli knjigi“, v kateri so navedene podrobnosti nemškega oboroževanja, je v Berlinu razglasil ministrski predsednik Goering, da so imenovani člani civilne letalsko-športne zveze za vojake in častnike nemškega Reichswehra. Poverjena jim je nova naloga, naj „sodelujejo pri obrambi nemškega ozemlja“. Goering sam je postal general in poveljnik vsega zračnega brodogoja nemške vojske. Nemčija je s tem korakom dobila 30.000 novih vojaških letalcev, zračno brodogoje pa mora po mnenju vodilnih vojaških krogov postati vsaj tako močno, da se bo lahko hkrati „brnilo“ proti več državam-sosedam.

Ni še docela potihnila prva vest, že ji je sledila druga: Nemčija je uvedla obvezno vojaško službo. Dramatična naravnost je bila seja nemškega ministrskega sveta, ko je kancler Hitler prečital tozadevni sklep. Vojni minister general von Blomberg se je v vznešenem govoru zahvalil Führerju za „zgodovinski rešilni sklep“, s katerim padajo vsi okovi, ki so vklepali svobodo nemškega naroda“. Pozval je ministre, naj sto-

je trikrat zavpijejo „Heil“ na čast Hitlerju. Objubil mu je neminljivo zvestobo, ker je na ta način dostopno proslavil žrtve za Nemčijo padlih junakov, da je njihovim potomcem vrnil svobodo. — Ko se je v Berlinu nova vest razglasila, so se zbrale velike množice uniformiranih in neuniformiranih in z vihrajočimi zastavami korakajoč so prepevale nemške bojne pesmi. Javnosti je vlada svoj sklep upravičevala in razložila v posebnem razglasu.

Utis vladnega nemškega sklepa je v inozemstvu učinkoval kot bomba. Pariški listi so ga objavili v posebnih izdajah. Splošno se meni, da so dnevi, ki jih preživlja sedanja Nemčija in z njo vsa Evropa, usodnega pomena za ves nadaljni razvoj. Nemčija je namreč z uvedbo vojaške redne službe enostransko in očitno raztrgala mirovno pogodbo, podpisano leta 1919 v Versaillesu.

Pred meseci je Evropa se drznila zasanjati sen o mednarodnem sporazumu. Z rimsko pogodbo in londonskim sporazumom se je obetala nova smer svetovno-političnega razvoja. Sedaj bi imel slediti poset angleškega lorda Simona v Berlinu z namenom, da se pridruži še Nemčija skupni smeri ostalih treh velesil v Evropi. Z nemškim sklepom pa je Angleževo potovanje izgubilo svoj prvotni pomen. Ostane le še odprto vprašanje, če bo oborožena in povsem svobodna in neobvezana Nemčija hotela stremeti za mirom in sporazumom. Na to odgovori bodočnost.

Jugoslavija in Italija.

Italija je ponudila Jugoslaviji roko v znak novega prijateljskega sodelovanja na političnem in gospodarskem področju. Na svečan način je novi italijanski poslanik v Beogradu v imenu svojega šefa naglasil Mussolinijevo željo sodelovanja obeh držav. Odgovoril mu je knez-namestnik Pavle, da sprejme to željo velike sosedse z zadovoljstvom na znanje in mu zagotavlja, da bo Jugoslavija storila vse, da se iskreno sodelovanje obeh držav doseže.

Važni politični izjavi sta imeli v svetu močan odmev. Listi sporazumno naglašajo koristi gospodarskega in tudi kulturnega sodelovanja Jugoslavije in Italije, povdarjajo pa predvsem ogromno važnost zblizanja za ustaljenje razmer v Podonavju. Jugoslovanski listi upravičeno omenjajo glavni predpogoj iskrenosti zblizanja: znosen položaj jugoslovanske manjšine v Italiji.

Rintelen je obsojen v dosmrtno ječo. Vojaško sodišče na Dunaju je obsodilo bivšega štajerskega dež. glavarja in ministra Rintelena vsled njegove posredne udeležbe na uporu v lanskem ju-

liju na dosmrtno težko tečo. Sodba je stopila takoj v veljavo. S tem je končana življenska pot moža, ki bi bil v naši državi lahko igral lepšo vlogo. Neizmerno njegovo častihlepje ga je gnalo na stranpota, v dosego svojih osebnih teženj se je celo zvezal z državnimi sovražniki — narodnimi socialisti — in postal končno sokriv smrti blagopokojnega dr. Dollfussa. Da bi ne bilo Rintelena, bi bilo število zapeljanih nižje, manj krvi bi bilo teklo in manj eksistenc bi bilo uničenih. Javnost je sodbo vzela mirno na znanje.

Centralizacija avstrijskega šolstva. V dunajski „Reichspost“ minule srede priobčuje nek vodilni vzgojitelj k bodoči avstrijski šolski politiki med drugim sledeče: Najnujnejši veliki ukrep, ki se mora čimprej izvesti na šolskem polju, je združitve vsega avstrijskega šolstva pod enotno državno vodstvo. Šole morajo postati vzgojni zavodi v službi države. Posebne oskrbe je potrebno šolstvo v krajih, kjer trpijo šole iz socialnih in političnih vzrokov. Posebno pridejo v poštev šole v obmejnih dunajskih okrajih, nadalje industrijskih krajih in še v okrajih, katerih šole zahtevajo posebno sposobnost učiteljstva. Učiteljišča mora država enako ceniti kot šole za vzgojo častnikov.

Nikdar ne smemo pozabiti kanclerjeve besede: Najprej pride šola, potem šele vojaščina!

Avstrija je protestirala proti vmešavanju rajha. Zadnjič že smo poročali o Hitlerjevi nedavni izjavi o Avstriji, kateri je kancler prorokoval, da gre kmalu pot, kot jo je šlo Posaarje. Proti tej izjavi rajhovskega kanclerja je sedaj avstrijska vlada odločno protestirala, češ, da je nedopustno vsako vmešavanje šefa tuje vlade v notranje avstrijske razmere. Rajhovski zunanji urad protesta dolgo ni hotel vzeti na znanje z ugovorom, da je bila omenjena kanclerjeva izjava povsem zasebna in da ne zadeva oficijelne nemške politike. — Ostanje sedaj vprašanje: kdo je torej v Nemčiji merodajen?

Nemčija hoče tudi že kolonije. Nedavno je govoril na velikem zborovanju rajhovski gospodarski diktator dr. Schacht. V svojem govoru je naglasil, da Nemčija zahteva nazaj svoje kolonije, ker sicer ne more uravnati svojega gospodarstva. Nemško časopisje je zahtevalo po kolonijah kričeče objavilo in izgleda, da postane ta zahteva bodoči slager nemške politike. Hkrati je bila ustanovljena narodno-socialistična pomorska zveza, kateri pripadajo vsi nekdanji višji mornarji nemškega brodogradnja. — Vprašanje je le, če se bo Hitlerju in njegovim ta zahteva kedaj uresničila.

Veselje v Grčiji po zlomu revolucije. Velikanska množica ljudstva je pričakovala vojnega ministra v Atenah, ko je bil revolucionarje docela porazil. Njemu in ministrskemu predsedniku je navdušeno vzklikala in ju obsipala s cvetjem. Predsednik republike je v javnem proglasu čestital vladi k hitremu zadušjenju upora in je pohvalil hrabro zadržanje redne grške vojske. Vodja revolucionarjev Venizelos je zbežal na nek italijanski otok in so ga nato italijanske oblasti internirale. Vojaški vodja upora general Kamenev pa je s svojimi častniki zbežal v Bolgarijo, kjer so jih internirali kot politične begunce. V Grčiji vlada danes spet red in mir.

Smrt velikega iznajditelja-Jugoslovana. V New-Yorku je umrl minuli teden profesor Mihajlo Pupin. Rojen pod preprosto kmečko streho v srbskem Banatu, se je z lastno silo in pridnostjo povzpел do učenjaka. Obiskoval je kot fant srednjo šolo v Pančevu. Denarja ni imel. Prodal je nekaj obleke in uro, da je dobil toliko sredstev, da se je na medkrovu izseljeniške ladje pripeljal v Ameriko. Ustavil se je v New-Yorku. Tu se je pričelo trdo življenje. Začel je kot delavec na farmah, pozneje v tovarni, neprestano pa se je učil in s prihranki kupal knjige. S svojo marljivostjo je dosegel, da je bil sprejet na univerzo, kjer se je kmalu pokazal njegov veliki talent. Njegove številne iznajdbe so iznenadile ves svet, postal je

svetovno znan učenjak. Do smrti ni pozabil svojega rodu. Bil je tisti, ki je svoječasnno prekrižal račune italijanskih diplomatov, ki so zahtevali za svojo državo celo Gorenjsko s krasnim Bledom. Ob njegovi smrti so se ga spomnili ne samo jugoslovanski, marveč tudi vsi inozemski listi.

Počasi navzgor.

Mnogi so, ki tožijo, da je ni razlike med državo prej in sedaj. Mnogi ostajajo brezbrizni za vse, kar se okoli njih dogaja. In vendar je resnica, da vstajajo okoli nas nove oblike stanovske države. Seve so to šele oblike in marsikod jim nedostaje novega, krščanskega duha, ki šele je pravo jamstvo novega življenja. Stanovska država, dograjena v vsebini in obliki, je mogoča morda v prihodnjem desetletju. Kajti za en sam rod bi bilo uživetje v tako bistveno nove politične in gospodarske razmere nemogoče. Končno so ljudje stare miselnosti sami največja ovira hitrejšega razvoja.

Tole je nakazal minister Neustädter-Stürmer na nedavnem dunajskem zborovanju o bodočem razvoju v naši državi: Polagoma vstajajo okoli nas oblike, nove, stanovske države. Prva stopnja — enotna organizacija delojemalcev — je, izvzemši kmetijstvo in gozdarstvo, dosežena. Sedaj organizujemo delodajalce. Industrijski podjetniki so že združeni v industrijski zvezi. Pred tednom je stopila v veljavo postava o zvezi obrtnikov. Dovoljen je tudi že zakon o enotni organizaciji trgovskih in prometnih podjetnikov. Končno je tudi že pripravljena postava o organizaciji finančnih zavodov. Preostane sedaj samo še enotna organizacija prostih poklicev (zdravnikov, advokatov, inženjerjev, umetnikov, duhovnikov), katera nam zbog pestrosti poklicev dela precejšnje preglavice. Upam, da bo tozadevna postava dogotovljena še v aprilu. Tako se nadejamo, da bo v vigredi dosežena v državi druga stopnja razvoja: Organizacija delodajalcev. Kmetijstvo in gozdarstvo pa bo z zakonom, ki v doglednem času izide, tudi postavno že zajeto kot poklicni stan, t. j. v organizaciji, ki bo družila posestnike in delavce obenem.

Za ostale stanove bo pred izvedbo skupne organizacije potreben daljši odmor. Preveliko je še nezaupanje, ki ga je rodil večdesetletni boj med delodajalci in delojemalci, in ne da se odpraviti s par paragrafi. Zato smo v prvih dveh stopnjah organizirali delodajalce in delojemalce posebej, četudi obe skupini v praktičnem življenju že skupno nastopata. Ko izgine zadnja sled nezaupanja med obema, zamoremo izvesti enotno poklicno organizacijo stanov, ki bo družila delodajalce z

delojemalci. Potem šele se bodo zamogli stanovi sami upravljati.

Naš gospodarski položaj se polahno in postopoma boljša, četudi je še tisoče skrbi in težkoč. Ne smemo nikdar pozabiti, da živimo v času težke gospodarske krize, ki vlada po vsem širnem svetu. Kar se je pri nas v Avstriji izboljšalo, se je izboljšalo kljub slabemu splošnemu položaju. Domače gospodarstvo so hkrati motili težki notranje-politični prepiri. Vendar se v gospodarskem pogledu počasi boljša in znamenje za to je, da se stalno znižuje primanjkljaj našega uvoza in izvoza iz inozemstva. Dočim izkazuje trgovinska bilanca v letih 1929 in 1930 še eno milijardo primanjkljaja, se je primanjkljaj do l. 1934 znižal za 290 milijonov šilingov. Pri tem pa ni upoštevan tujski promet, ki izboljšuje naše gospodarstvo letno za več kot 100 milijonov šilingov.

Za znižanje brezposelnosti bo dala država letos iste svote na razpolago kot lani. Lani se je v poletnih mesecih znižalo število brezposelnih za 60.000. S tem smo vsaj nekoliko omilili to najhujše zlo sedanjega časa. Do leta 1933 je številka nezaposlenih neprestano naraščala. Šele z nastopom dr. Dollfussovom se je naraščanje ustavilo in odlej zniževalo. V februarju 1935 je bilo 17.000 ljudi več zaposlenih kot v februarju lanskega leta. Kmalu se bo število brezposelnih znižalo pod ono leta 1930. — Minister je končno pozval zbrane k vzajemnemu sodelovanju vseh v domovinski fronti.

DOMAČE NOVICE

Kje se bo delila letos sv. birma? Cerkvni odredbeni list javlja med drugimi sledeče termine in kraje, kjer se bo letos delil zakrament sv. birme: 28. aprila v Porečah, 30. aprila v Grabštanju, 1. maja v Dobrli vasi, 4. maja v Slovenjem Šmihelu, 9. maja na Strmcu, 12. maja v Pliberku, 13. v Žvabeku, 14. na Suhi, 15. v Labudu, 19. v Velikovcu, 20. v Št. Petru na Vašinjah, 21. na Rudi, 2. junija v Beljaku v cerkvi sv. Jakoba, 3. junija v Čačah, 4. junija v Štebnu pri Bekštanju, 5. v Ločah, 6. v Svečah, 7. v Šmarjeti v Rožu, 9. in 10. junija v celovski stolnici, 30. junija v Šmohoru in 7. julija v Št. Rupertu pri Beljaku.

Prošnja. Naš rojak č. župnik Jurij Trunk leži težko bolan po hudi operaciji slepiča v bolnici St. Vincent Hospital mesta Leadville, Colorado. Č. gg. duhovnikom ga priporočamo v molitev!

Bilčovs. (Občinski račun 1934 in proračun 1935.) Dne 9. marca t. l. so se zbrali tukajšnji občinski odborniki k seji občinskega sveta. Na dnevnem

PODLISTEK

Ksaver Meško:

Na Poljani.

(21. nadaljevanje.)

In v tem je tičala velika krivica: oče ni poslal sina v tujino zaradi njegove sreče, poslal ga je od doma, da mu s tem vzame dom.

Vedel ni nihče, ne oče, ne mati, ne Vendelin, kako se še kaznuje ta zločin. A usoda, ki je sedela onega jutra, ko je stal navsezgodaj voz pred hišnimi vrati, da odpelje sina hiše v tujino, in je pisala v cestni prah pred se čudno zamotana znamenja, je videla in je vedela vse. Zato je bil tako teman njen stari, nagubani obraz, ko je zdrčal voz iz dvorišča in je hitel dol po cesti, v tuj svet.

Ni odpiral oče na široko srca, ni delil v obilici ljubezni tudi Vilmi ne in ne Tinki, najmlajši, najkrasnejši.

„Popolnoma mati sta! Tudi ne bosta za življenje. Cvetita res, a odcvetita in se osujeta in umreta, in nihče ne bo imel koristi od njih.“

Tako je stopal pristranski sejalec po njivi življenja, med brazdami povsem še mehkiimi, čakajočimi klenega zrna in oživljajoče rose. In je sejnal na eno stran iz polne roke, a zrno je bilo snetljivo; na drugo stran se je ozrl komaj, brez ljubezni.

Kaj je pomagalo potemtakem, da je Marija, močna sicer v materinski ljubezni, a vendar slabotna v primeri z možem, oslABLJENA tudi od trpljenja, zajemala z obema rokama in je sejala na vse strani! Morda bi vzkliklo seme, vsejano z ljubečo roko, z ljubeznijo materinsko oplojeno in negovano, celo na skali, pri Peterčku, a glej, nenadoma je prišel za skrbečo sejalko večer; sredi dela jo je zalotil, ko je bilo opravka še v obilici.

Sredi na njivi, sredi med skrbmi in delom ji je prišla naproti resna žena, močnejša nego sejalka, močnejša celo nego materinska ljubezen sejalkina. Prijela jo je za roko sredi dela in jo povedla s seboj, da se odpočije od dela in od truda in od vseh bridkih prevar.

Zgodilo se je to poldrugo leto pred smrtjo župnikovo, ko je bil star Peter polsedemnajst, Vendelin še ne povsem trinajst, Vilma deset in pol in Kristina devet let.

Res, žalostno je bilo v belem domu čestokrat, a nikoli tako žalostno kakor ob dnevih, ko je ležala mati med trepetajočimi svečami v veliki sobi v nadstropju. Srca vseh je tiščalo breme, a najtežje srce Katrino.

„Skrbi za deco, Katra, za mlajše posebno. Vem, bolj bodo zapuščeni nego najrevnejša deca v vasi... Bodi jima mati ti, Katra!“

S tisto uro, ko je sprejela oporoko umirajoče, je leglo breme, ki sta ga nosili do tedaj obe, mahoma na rame Katrine. A te so bile slabotne, upognjene od starosti.

Tako je stopila starka na njivo, v stopinje gospodinje in materine, da nadaljuje njeno delo. A ni še pričela in že se je ustrašila, že je skoro obupala.

Kje naj seje?

Peter ji je odtujen docela. Bival je že večinoma pri stricu, lesnem trgovcu. A ko je prišel domov, ji je kazal vedno, da je ne mara, da jo prezira. In zdaj po smrti mačehini pač ne bo bolje, slabše morda. Glej, kamen, ki ne vzkali na njem seme, tudi najboljšo ne.

Kje naj seje?

Vendelin je prišel k pogrebu. A oče in Peter sta se vedla proti njemu neprijazno, in je odšel še na dan pogreba.

Kako in kaj mu naj potemtakem govori, kako naj seje?

Kje naj seje?

Vilmo poglej, Katra, poglej Kristino! Glej, prostrana plan, mehko polje, njiva, zorana sveže, čakajoča v deviškem trepetu. Tukaj sej, Katra! Tukaj skrbi, Katra, da ne prilete ptice od vseh štirih vetrov in ne razneso semena, vsejanega že od matere, in ostane njiva pusta, prazna in smrtno žalostna. Tukaj čuvaj, da ne pride satan, ko bo njiva nezastražena, neobvarovana, in ne naseje ničemne ljuljske med pšenico...

V skrbi in v strahu je sklonila glavo in je šla na delo. Vedno breme je čutila na ramah od tistega dne, vedno težko odgovornost.

Resnično, gospodar ji ni lajšal bremena. Skrbel je pač za Petra, ki ga je izročil bratu, gospodu, da naredi fanta tudi gospoda. Za Vendelinom je pošiljal denar s kratkimi, suhimi pismi, kakor bi pisal neljubljenemu pastorku. Vilmo in Tinko je pobožal, ko je bil praznik v njegovi duši — in resnično, bil je redkokdaj — po žametastih licih, po zlatih laseh.

Več ljubezni ni imel; ne več skrbi, izviraajoče dan na dan nanovo iz vedno se nanovo oživljajoče ljubavi.

In v tem je bilo žalosti mnogo in dovolj...

X.

Resnično, vse leto ni takega nemira v srcih človeških kakor v dneh pričakovanja, da se odpro širom vrata nebeska, in stopi na grešno zemljo Edinorojeni, Rojeni v hlevu, Veliki in Močni, Ponižni in Ponižani, Trpeči in Odjemajoči vse trpljenje.

Teden pred Božičem je poslalo nebo nov sneg in je odelo svet v svečano prazniško obleko za sveti, blagoslovljeni in blagoslov roseči čas. Ko je nehalo snežiti, je pritisnil hud mraz.

(Dalje sledi.)

redu je bilo pregledovanje letnega računa za 1934 ter proračun za 1935 in še nekaj prošenj za ubožne podpore. Letni račun z 4944 S 87 g prejemkov, 4873 S 18 g ter s prebitkom 71 S 69 g je bil brez ugovora odobren. Največji izdatek tvori obč. ubožni račun z 1631 S 67 g. V tej svoti so samo redne in izredne podpore brez prispevkov za bolnišnice. Kar plačuje občina za bolnišnice, odtegne že samo dež. glavarstvo od vplačanih občinskih doklad. Pa tudi prispevki za našo cesto se letno višajo. Sicer se je naša cesta pred par leti popravila z denarjem, katerega je dala zvezna vlada leta 1930 kot plebiscitni dar za glasovalno ozemlje. Toda dela so se takrat izvršila precej površno in že se kažejo velike potrebe za zopetno popravo. — Proračun za leto 1935 predvideva 11.304 S potrebščin. Te so krite s 6500 S raznih prejemkov, kateri dotekajo občini. Med temi je tudi svota 3020 S, katero je imela občina v začetku 1935 pri dež. glavarstvu od v letu 1934 vplačanih obč. doklad v dobro. Primanjkuje pa še svota 4804 S. Da se bo ta primanjkljaj kril, se je sklenilo letos pobirati 80% občinsko doklado. Dasi ta odstotna mera ni, v primeri z raznimi drugimi občinami, ravno visoka, vendar obremenjuje naše davkoplačevalce že tako silno, da mnogi niti teh plačil ne zmorejo. To je razvidno posebno iz tega, da ima naša občina 4600 S zaostankov na občinskih dokladah iz leta 1934. Pri občini, kot je naša, ki ima komaj 6600 S zemljiškega in hišnega davka, je tak zaostanek že pomisleka vreden. Tu se vidi, da gre gospodarstvo letno navzdol. In če se to padanje ne ustavi, mora priti vse naše gospodarstvo na boben. Sicer obljubujejo, da bo naši gospodarski bedi odpomagano, vendar bi pripomnili le to našo željo, da bi se to zgodilo prej, predno bo prepozno.

Položnice priložimo prihodnji številki. Ne dobijo jih cenj. naročniki, ki imajo list plačan do 1. julija 1935 ali dalje.

Maribor. (S kmetijske šole.) Tudi v lepem obdravskem mestu pohajamo štirje Korošci v šolo. Učimo se, da se bomo nekoč lažje udeleževali na svoji domači grudi kot dobri gospodarji. Dovolj humorja vlada med nami in če pridejo kake bolj bridke urice, pa jo urežemo prav po domačem, namreč zapojemo iz srca kako pristno koroško pesem. Dobro, prav dobro se razumemo s tovariši. Naša šola je dveletna. Prvoletnikov je 24, drugoletnikov pa 28. Kaj radi si ogledujemo naše mesto, ki leži na isti reki, ki veže nas in vas. Tako veliko bo približno kot Celovec, leži pa v prav vinorodnem kraju. Tako v jeseni klopočejo klopotci svojo enolično pesem v vsej okolici. Nekaj novega so nam bili vinogradi, ker smo bili doma vajeni videti samo kak trs pred hišo, ki je dajal grozdje kvečjemu za vrabce. Občudujemo tudi krasno urejene sadovnike v Št. Petru pri Mariboru, katerih zlahko sadje slovi po vsej Sloveniji. Včasih pa nam uidejo spomini tudi k vam in zato z velikim veseljem čitamo „Koroškega Slovenca“, ki naj vas za nas lepo pozdravi.

Št. Jakob v Rožu. (Post in še kaj.) S postom so napočili za nas resni dnevi, čas, ko naj gremo vase, v svoje duše in se notranje prenovimo, da zamoremo nato čimbolj zajeti vso lepoto Velike noči. Očetovsko skrbijo za nas č. g. dekan in že danes smo jim za vso njihovo lepo ljubezen iz srca hvaležni, ker dobro vemo, da gre vsa samo nam v prid. V izrednem številu so se udeležile nedavno duhovnih vaj naša dekleta, minulo nedeljo so se pripravljali naši možje v dokaj znatnem številu, nato pa sledijo fantje, katerih bo posebno veliko. Z odkritim veseljem ugotavljamo, da je potrebno notranjega preporeda in polni meri zajelo tudi naše izobr. društvo, katerega fantje člani se udeležijo duhovnih vaj kar polnoštevilno. Tako obeta, da bo šentjakobska Velika noč letos še posebno lepa. — V nedeljo 31. marca pa ima svoj občni zbor naše izobr. društvo „Kot“. Kot govornik nas poseti odličen rojak in nam bo govoril o bistvu stanovske države. Opozarjamo že danes društvenike, da je njihova dolžnost, da se sestanka prav vsi udeležijo. Nastopijo tudi pevci in najbrže še tamburaši.

Bilčovs. (Veselje in žalost.) Minuli so pustni dnevi in z njimi vsaj tam, kjer ljudje še poznajo stare naše verske običaje in navade, tudi lahko živost teh dni. Nastopil je resnejši postni čas, v katerem se pripravljamo, da s premišljevanjem trpljenja Kristusovega obrnemo svojo pozornost v naša srca in jih pripravimo za veliki praznik, ko je Zveličar vstal in premagal smrt ter tako tudi našemu življenju dal up in vero, da nas ne

Von je 4 Hausfrauen
verwenden schon 3
Kathreiner

Ein Getränk, das so beliebt ist,
muß gut sein. Darum sollten
auch Sie Kathreiner trinken, den
echten Rneipp Malzkaffee!

ugonobi smrt, ampak da se po njej prebudimo v lepši dan. Zato naj smo na svetu tudi veseli, veseli v poštenosti. Naj torej tudi mi tukaj povemo o naših veselih dogodkih v minulih dneh. Vrikanje se je razleglo in glasovi godbe so doneli v zadnjem predpustu tudi pri nas. Pa kako tudi ne, saj so se naši fantje in dekleta tudi ženili in možile. Naš č. g. župnik je trem parom podelil oni sv. zakrament, ki neločljivo združi moža z ženo, tako da postaneta oba eno. Edinost naj bi res družila vse naše novoporočence skozi celo njihovo življenje, da bi zmiraj bili tako radostnih src kot so bili na dan poroke! Gotovo nam nihče ne bo zameril, če mi v našem listu tudi povemo tisto skrivnost, katero so g. župnik celo razprižnico oznanili, namreč, kdo se je pri nas ženil. Prvi je pokazal svojo korajžo France Jesenko, pd. Kališnikov. Pa saj je tudi fant pravi orjak in tako je lahko začel. Peljal je svojo izvoljenko Albino Krušič pred oltar in tam sta si podala roke v trajno zvezo. Koj drugo nedeljo smo spremili pred poročni oltar Janeza Jesenko, pd. Nartiča v Velinji vasi, iz Branče vasi pa je prišla druga skupina s pd. Bistro Micijo. In njuna resna neprisiljena volja je bila, da sta rekla „ja“. Cela Velinja vas je zaživela, ko smo potem obhajali veselo ženitovanje. Pa še ni vse. Na pustno nedeljo je stopil na Gori pri sv. Luciji pred oltar naš dolgoletni odbornik izobr. društva Jurič Jože, pd. Veh v Kovičah. Nevesto je dobil pri pd. Štefancu na Vesavi, župnija Kotmara vas. Vsem našim novoporočencem želimo prav mnogo sreče in božjega blagoslova. — Naj povemo pa še o naših žalostnih novicah. Saj pravi pregovor: Dež za soncem mora biti, za veseljem žalost priti. Nemila smrt letos pogosteje kosi kot druga leta. Imeli smo v tem letu že pet pogrebov. Dne 1. jan. je umrl Gregor Mosbicer, pd. Paternov v Pogradu, star 81 let. Bil je priden gospodar in štedljiv, da si je lepo uredil svoje posestvo. Dobro je vzgojil tudi svoje otroke, katere vse štejemo zmiraj v naših vrstah. Gotovo mu bo Bog to tudi obilo poplačal. Umrl je 4. jan. pd. Ivovnik, mlad mož v najboljših letih, ki zapušča dve nepreskrbljeni hčerki. Bil je potomec nekaj tako sloveče in ugledne Ivovnikove kmetije na Sodraževi. Potem je smrt ugrabila tudi malega 11 dni starega otroka pri Miklavcu v Kajzah. Dne 11. II. pa smo pokopali pd. Mejharjevega očeta, ki zapušča 6 fantov, od katerih najmlajši obiskuje še tuk. ljudsko šolo. Žalostno je bilo slovo ob gomili, nad katero so jokali šesteri sinovi in mati-vdova. 25. II. pa je zatisnila svoje trudne oči 83letna Katarina Lebeničnik. Doma je bila pri Vrdočniku v kotmirški fari, a je bila zadnja leta pri svoji hčeri pri pd. Leskovniku v Pogradu. Bila je dolga leta popolnoma slepa. Svoj križ je nosila potrpežljivo, vsak se je čudil veselemu razpoloženju slepe žene. Odprle so se ji duhovne oči, ko je zagledala lepšo luč v večnosti. Vsem prizadetim družinam naše sožalje, rajnim pa večni pokoj v Bogu!

Z Zile. (To in ono.) Tako praznih in pustih pustov še nismo doživeli, kakor letos. Brez muzike, harmonike, brez plesa, gostilne so ostale prazne, mošnje prazne, v hišah pa sitna gripa. Kar par šol so zaprli za celih štirinajst dni, ker je primanjkovalo učencev v razredih. Tako so imeli počitnice šole na Bistrici, Čajni, Št. Jurju, Čreš-

njah in Blačah, pa tudi glavna šola v Šmohoru. Hudi mrzav v prvi polovici marca pa je to sitno gostjo vendar spet zapodil. — V Blačah je vzel slovo od svojih faranov č. župnik Hani Majerhofer. 4. decembra 1924 je prišel na to svojo župnijo, na Šentjožefovo letos pa jo je zapustil, očarala ga je sončna Pečnica ob krasnem Baškem jezeru. Č. g. provizor Kuhling z Bistrice bo zaenkrat blaško župnijo sooskrboval. Želimo še, da odnese „gospod Hani“ z Zile kar najlepše spomine in da svoje stare prijatelje še večkrat obiše. — V petek 8. marca smo v Borljah pokopali sestro tamošnjega župnika Kukačke. Umrla je v svojem 77 letu. Celih 30 let je zvesto gospodinjala svojemu dobremu bratu. Bila sta v Koprivnici, Gospi sveti, Kazazah, Ukvah, Šmarjeti v Rožu, Grebinjskem klostru in sedaj v Borljah. Kondukt je vodil župnik Maierhofer, ki je rajni govoril tudi v slovo. Pogreba so se udeležili še šolski otroci in njihovi učitelji. Naj počiva v miru po toliki skrbi, č. župniku pa iskreno naše sožalje! — Še malo zanimivost imamo iz naših Polj. V senci pod visokim Poludnikom je skrita ta mala vasica. Podružniška cerkev, ki stoji na starem paganskem grobišču in spada pod Melviče, ima še star zvon, ki je bil vlit v Beljaku leta 1660, je torej letos skoroda 300 let star. Sedaj ga bo zvonarski mojster Kranzmaier v Inomostu prenovil.

Šmihel pri Pliberku. (Neumestna pustna šala.) Vse do gotove meje, pravi narodni pregovor. V pustu je pri nas v navadi takozvano „koclanje“. Smešno našemljani „koclarji“ gredo od vasi do vasi. Tako je bilo tudi letos. Na pustno nedeljo, tik pred društveno prireditvijo, se je pripodil v Likebovo dvorano cel voz takih pustnih maškar. Rekli smo prej, da se našemijo prav pustno pretirano. Tokrat pa je bilo v splošno ogorčenje drugače. Maškare so bile oblečene v narodno podjunsko nošo. Poizvedovali smo za organizatorjem te povsem neumestne šale in dognali, da je bil to tujec po narodu in jeziku, priseljenc. Proti tovrstnemu onečaščenju svete naše narodne lasti odločno protestiramo. — Naše društvo je igralo na pustno nedeljo igro „Trije tički“, ki je povoljno izpadla in izvabila mnogo smeha. — V Črgovičah so umrli Zilanov oče. Bili so že blizu dve leti v postelji in so bili menda najstarejši župljan. N. p. v m.

Škofiče. (Pogreb.) Dne 25. m. m. smo položili k večnemu počitku Jožefa Zimo, pd. Manužnika v Rodi. Bil je soustanovitelj našega društva „Edinost“, pevec društvenega kakor tudi cerkvenega zbora. 25 let je pel v čast Bogu v naši farni cerkvi. Bil je tudi dolgo let občinski odbornik ter se je zmiraj potegoval za naše narodne pravice. Društvo mu je zadnjič zapelo na domu in pokopališču, predsednik društva mu je govoril zahvalo za nesebično delovanje in ga stavil možem ter fantom za vzgled. Domači č. g. župnik so mu govorili lepe besede v zahvalo za njegovo sodelovanje pri cerkvenem pevskem zboru ter posebno poudarili njegovo krščansko življenje in njegovo dobro vzgojo številne družine. Spavaj mirno, prijatelj in borec za naše pravice! Ostalim sožalje!

Še par novic: V rajhu je izenačena tudi pesem. Med drugimi so prepovedane Košatove pesmi. — V Celovcu sta minuli teden bivala ljubljanski župan dr. Ravnihar in predsednik letalskega društva dr. Rape. Na sestanku s celovškimi in solnograškimi županom ter še nekaterimi osebnostmi so se pogovarjali o zopetni upostavitvi letalskega prometa Solnograd—Celovec—Ljubljana. — V državi je bilo lani zaposlenih 12.887 inozemcev, leta 1933 pa 7476. Večinoma so iz Čehoslovaške. — Od 1. do 12. maja se vrši v deželi 10. protituberkulozni teden. — Na Krčanjah so 3. t. m. igrali dve nemški igri. V dopisu v celovških Fr. Stimmen nekdo igralce kritikuje vsled njihove slabe izgovorjave nemških stavkov. Ni čuda: sami Slovenci. — Z nepredvidnim igranjem z vžgalicami povzročijo otroci letno na Koroškem toliko škode, da bi lahko postavili 15 malih hišic. — Župnija Sagritz v Melski dolini je dodeljena č. kapl. Tomažu Holmarju. — Oto Berdnikar iz Žrelca je padel z drevesa in se z drevesnimi škarjami težko poškodoval. — Pogorelo je pri pd. Podlesnu v Sepcu pri Grabštajnu. Točno pred 50 leti istega dne je pogorel cel Grabštajn. — V Ljubljani je umrl g. Ivan Čuček—soprog koroške rojakinje Julke Čučkove. Rajni se je zelo zanimal tudi za nas Korošce. Svoječasno je opisal med drugim „žeganje na Brnci“, ki smo ga ponatisnili tudi v našem listu. Np. v. m. — V Grebinju je umrla mati tamošnjega č. župnika Johana Ninaus. Bila je stara 65 let. Večni ji pokoj!

GOSPODARSKI VESTNIK

Več krompirja! V minulih letih se je v državi manj sadilo krompirja kot prej, približno šest odstotkov obdelanega polja so bili krompirjevi nasadi. V Nemčiji je desetinka vsega polja posajena s krompirjem. Zato svetujejo mnogi strokovnjaki, naj bi se nasadi i pri nas razširili. Za gorske kraje je krompir važen kot hrana in še za male kmetije kot dobra piča za svinje in prašiče. Krompir pa se lahko krmijo tudi kravam-mlekaricam, govedu ob pitanju, konjem, ovcam in kozam, ker dobro nadomestuje škrobnasto krmo koruze in ječmena. Druga prednost pridelovanja krompirja pa je v tem, da se z njim dobro pripravlja zemlja za letno žito, deteljo in umetne travnike. Težava je le ena, da je umetni gnoj, ki ga posebno za krompir svetujejo, tako presneto drag.

Klajno apno živalim. Mnogo je pri nas krajev, kjer je v zemlji premalo apna in ga zato primanjkuje tudi rastlinam. Apno pa je za živali važna redilna snov. Pomanjkanje v hrani ovira njihov razvoj, kar se pokaže predvsem v kosteh, ki postajajo šibke in lomljive. Najboljše je, da dobivajo živali apno po krmilih samih. Obilo apna je v dobrem sladkem senu, v deteljnem senu, sočivju in v oljnih tropinah. Če primanjkuje tovrstne krme, dodajmo živalim obenem s krmili klajno apno. 500 kg težka krava ga potrebuje približno 1 kg mesečno. Obenem pa naj se živali dobro gibljejo, ker rabijo živali za dobro prebavo klajnega apna mnogo kisika, katerega je največ v svežem zraku. Tudi prašiči, katerim pokladamo ponajveč tekočo krmo, rabijo apna, ki tudi ugodno deluje na prirastek žive teže. Apno je potrebno končno kokošim, katerim ga dajemo v obliki zdrobljenih jajčnih lupin ali dobro zmletega čistega zidnega ometa. Pomanjkanje apna povzroča posebno pri mladih živalih veliko škodo. Slabo razvita okostnica, krive noge, vleknen hrbet prihajajo od tega. Apenih snovi potrebujejo tudi breje živali. Da bomo imeli v bodoče tudi v krmilih dovolj te za rast prekoristne snovi, gnojimo travnike, pašnike in njive tudi z apnom.

Obnovimo češpljeve nasade! Naši češpljevi nasadi hirajo in izginjajo in kmalu znajo izginiti iz naših vrtov zadnji potomci tega zlahtnega sadu. Z nasadi vred izginjajo tudi stare sušilnice. Vendar je bilo suho sadje pravi zaklad za zimske dni. Torej bo treba začeti obnavljati stare nasade in zasajati nove. Staro drevje moramo pomladiti, očistiti, pognojiti, prezračiti zemljo in škropiti z arborinom. Najvažnejše delo pa je pomlajenje. Marsikod vidimo pri češpljih suhe vrhove, a iz debela poganja nova krona. Če so ti poganiki dovolj razviti, vrhove mirno lahko porežemo, in nova krona bo že drugo leto zarodila. Skrajni čas je tudi za sajenje. Nikdar ne sadimo tistih kljuk in pokvek, ki jih slučajno najdemo na vrtu ob kakem plotu, kar je zrastle iz korenin hirajočega drevja, nam bo samo v jezo in napotje. Kupimo si lepo, cepljeno drevje in v kratkem času bomo veseli svežega, sočnega sadu.

Marca in aprila v sadnem vrtu. Ta dva meseca sta za sadjarja najvažnejša v celem letu. Do konca marca še lahko osnažimo odrastlo in staro sadno drevje, čas je tudi še za gnojenje sadovnjakov z gnojnico in posameznih dreves s kompostom. Mlado drevje obrežemo, sedaj je tudi najugodnejši čas za precepljanje in za saditev vsega sadnega drevja. Rasti novo posajenega sadnega drevja z ničemer ne pospešujemo bolj kot s drobnim gnojem, ki ga nekaj prstov debelo potrosimo okoli korenin. Čim pozneje sadimo, tembolj moramo paziti, da ima drevje dovolj vlage. Listje, smrekove veje dobro zadržujejo vlogo v zemlji. Aprila meseca pa bo treba že skropiti z 1% bakrenopapreno brozgo, ker se tedaj začenja cvetno brstje napenjati in razprezati.

Velikovski trg. Biki 65—75, pitani voli 80—95, vprežni voli 75—85, mladi voli 70—80, plemenske krave 65—85, klavne krave 55—75, telice 70—80, svinje 85—95, zaklani prašiči 1.15—1.30, plemenski prašiči 80 do 1.—, ovce 55—60, koze 50—60, jajca 7—9, kokoši 2.— do 3.—, sirovo maslo 2.40 do 3.60, krompir 14—15, pšenica (100 kg) 39—40, rž 29—30, oves 20, proso 22, ječmen 25—26, koruza 19—20, ajda nova 22—23 šil. za 100 kg.

Inserirajte v „Koroškem Slovencu“!

ZANIMIVOSTI

25letnica smrti dunajskega župana dr. Karla Luegerja. Dunaj je minule dni praznoval spomin na velikega svojega sinu, na svojega župana Luegerja. V listih in proslavah so se spominjali korenitega krščanskega moža, ki ima za podvig dunajskega mesta največ zaslug. Ministrski svet je hkrati sklenil, da izda novce za dva šilinga z Luegerjevo sliko. Lueger je bil prvi veliki Avstrijec, ki si je upal pred desetletji napovedati boj avstrijskemu prostozidarstvu in razširjajočemu se socializmu. Avstrijsko javno življenje so tedaj vodili pristaši znanega svobodomiselnega pokretnika Schönenerja, ki so mladega krščanskega moža smrtno sovražili in mu v njegovem javnem delovanju pripravljali nešteto ovir in ko s temi niso uspeli, so ga skušali podkupiti. Lueger pa je šel neustrašeno svojo pot, njegov izredni značaj in njegova govorniška nedarjenost sta mu pripomogla preko vseh težkoč. Ko je postal dunajski župan — dvakrat ga cesar ni hotel potrditi — je posvetil vse svoje sile razvoju Dunaja, neprestano je gradil, popravljaj, napeljal je drugi veliki dunajski vodovod, mesto oskrbel s plinsko lučjo, postavil nad 100 šolskih poslopij, mestna kopališča, parke in vrtove i. dr. Ves čas svojega uspešnega delovanja pa je ostal v najožji zvezi z ljudstvom, se udeleževal njegovih prireditev in ga poučeval na brezštevilnih zborovanjih. Leto pred svojo smrtjo je oslepel in 1910 umrl na posledicah sladkorne bolezni. Lueger je početnik krščansko-socialnega političnega gibanja v Avstriji in zato pravi predhodnik in učitelj poznejših kanclerjev Seipla in Dollfussa. Njegovo politično delovanje ni ostalo brez vpliva tudi na politično življenje Slovencev.

Ptičke, velike kot čebelice. Frankfurtski živalski vrt je nedavno sprejel več malih ptičk, imenovanih kolibri. So to male, mične živalice, katerih pet tehta komaj 10 g, živijo svobodne v vročih pragozdih in se hranijo s cvetličnim medom. Njihova peresca so nepopisno lepe barve, če zafrtajo v soncu, zažari telesce kot v mavrici. Dolgo teh malih ptičk niso mogli iz pragozdov dovesti drugam, ker ni bilo zanje nikjer pravega hraniva. Sedaj pa se je nekemu učenjaku posrečilo pripraviti živalicam povšečno jed iz medu, trsnega sladkorja, s kapljo mleka in ščepecem otroške moke. Vse to dāvajo v majhne stekleničice z malimi cevkami in glej, kolibriji srkajo s slastjo sladko hrano. Tako jih je mogel darovati več parov živalskemu vrtu v Frankfurtu, kjer so zanje uredili velike steklene kletke. Ljudje se kaj radi ustavljajo pred njimi in z radostjo opazujejo te drobne božje stvarce.

O kitajskih dolgih kitah. Kitajska vlada je nedavno razpustila tajno društvo, katerega člani so se obvezali, da se bodo protivili vladnim ukrepom, da si mora vsak Kitajec porezati kite. Člani so nosili posebne kape in le na tajnih društvenih sestankih so se očitno krasili s svojimi kitami, član z najdaljšo kito pa je vsakoletno sprejel posebno diplomu. Kitajci se sploh krčevito branili moderniziranja svojih glav in smatrajo kito še naprej kot najlepši moški kras.

25 let po nedolžnem v ječi. Leta 1909 se je iz Sedmograškega prešel v Ameriko mlad kmečki sin Jožef Vendling. Po posredovanju nekega duhovnika je dobil v državi Kentucky službo cerkovnika. Nekega dne so našli pred cerkvijo umorjeno 8letno dekletce, sum je šel na Vendlinga, katerega so zaprli. Njegovo zatiranje, da je nedolžen, je bilo zaman, bil je obsojen na smrt in nato pomiloščen v došmrtno ječo. Ko so doma izvedeli o strašni sinovi usodi, je oče od žalosti umrl. Od tedaj je minulo 25 let. Pred nekaj tedni pa je umrl nekdo, ki je na smrtni postelji izjavil, da je on umoril tisto deklico pred 25 leti. Cerkovnika so sicer sedaj izpustili in mu dali tudi primerno denarno odškodnino, a mož je po 25 letih vendarle strtl. Vrnil se je domov k materi, ki pa se z njim ne more pogovarjati, ker je revež v tem dolgem času, ko je občeval samo s pazniki, pozabil svoj materni jezik.

Kako starost dočakajo živali. Izmed vseh živali na zemlji ima najbolj trdo življenje krokodil, ki dočaka starost 300 let. Slon živi 150 do 200 let, sokol 160 let, jastreb 115 let, labod 100, krokar, papige, orel in vrana okoli 100, sova in štoklja po 70, gos 50, vrabec 40, pav 24 let. Tiger in lev dosežeta komaj 25, volk in opica do 20 let. Med morskimi živalmi je najbolj trdoživ kit, ki doživi nad 500 let.

Vabilo

na

občni zbor

HRANILNICE IN POSOJILNICE V GLINJAH, registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo dne 31. marca 1935 ob 10. uri dopol. v pisarniških prostorih pri Cingelcu na Trati.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Revizijsko poročilo.
3. Odobritev računskega zaključka.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

23

Načelstvo.

Vabilo

na

42. redni letni občni zbor

HRANILNICE IN POSOJILNICE ZA ŠT. JANŽ IN OKOLICO,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo dne 31. marca 1935 ob 3. uri popoldne v pisarni pri Tišlarju v Št. Janžu.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in računskih pregledalcev.
3. Pregled in odobritev računskega zaključka za leto 1934.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
6. Slučajnosti.

Opomba: Ako ob določeni uri občni zbor ne bo sklepčen, se eno uro pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom vrši drugi občni zbor, ki sklepa brez ozira na udeležbo. (§ 35. zadr. pravil.)

22

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

HRANILNICE IN POSOJILNICE ŠMARJETA V ROŽU,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo dne 31. marca 1935 ob 3. uri popoldne v poslovnih prostorih v Šmarjeti v Rožu

s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1934.
3. Poročilo načelstva in nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

21

Načelstvo.

Ako ob določeni uri občni zbor ne bo sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

Vabilo

k občnemu zboru

HRANILNICE IN POSOJILNICE V SINČI VASI s sedežem v Dobrli vasi,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo dne 31. marca 1935 ob 2. uri popoldne v uradnih prostorih v Dobrli vasi

s sledečim sporedom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1934.
4. Sklepanje o čistem dobičku.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako ob določeni uri ne bo navzočih zadostno število članov, se vrši občni zbor pol ure pozneje pri vsakem številu navzočih članov.

Vabi člane

24

Načelstvo.